

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΙΙ**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ MATLAB

Πώς μπαίνουμε σε περιβάλλον matlab (command window) , κατασκευή μεταβλητών , διανυσμάτων , κάποιες βασικές εντολές .

1) ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

Στην matlab οι μεταβλητές δεν δηλώνονται από τον χρήστη , κατασκευάζονται όμως σταδιακά . Στην πραγματικότητα αυτή η γλώσσα προγραμματισμού καταλαβαίνει όλες τις μεταβλητές σαν 1x 1 μιγαδικό πίνακα .

Παράδειγμα 1ο

```
>>x=10.1    {enter}
```

```
x =
```

```
10.1000
```

```
>>
```

Σε αυτό το παράδειγμα κατασκευάσαμε έναν πραγματικό αριθμό x και η matlab μας έδωσε στην οθόνη την τιμή του με ακρίβεια τεσσάρων δεκαδικών . Αν στο παράδειγμα είχαμε πληκτρολογήσει

```
>>x=10.1;    {enter}
```

τότε στην οθόνη δεν θα εμφανιζόταν η καταχωρημένη τιμή . Γενικά η παρουσία ερωτηματικού στο τέλος μιας εντολής αποτίμησης μεταβλητής απαγορεύει την αυτόματη εμφάνιση της τιμής στην οθόνη .

Παράδειγμα 2ο (κατασκευή μονοδιάστατων μεταβλητών)

```
>>n=21;
```

```
>>h=n*pi ;
```

```
>>c=n+h    {enter}
```

```
c=
```

```
86.9734
```

```
>>
```

Εδώ δώσαμε ακέραια τιμή στο n , άρρητη τιμή στο h (π) , άθροισμα τιμών στο c

Αν θέλουμε να δούμε την τιμή μιας μεταβλητής στην οθόνη , πληκτρολογούμε για παράδειγμα

```
>>c      {enter}      και στην οθόνη εμφανίζεται  
c=  
    86.9734  
>>
```

2) ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΑ

Τα διανύσματα κατασκευάζονται σταδιακά χωρίς να χρειάζεται να δηλώσουμε την εν γένει μεταλητή διαστασή τους .

Παράδειγμα 1ο (κατασκευή διανύσματος γραμμής)

```
>>y=[1.1 2.1];
```

Κατασκευάσαμε ένα διάνυσμα γραμμής .

Παράδειγμα 2ο (κατασκευή διανύσματος στήλης)

```
>>z=[2.3 7.1 6.2]';      ή      >>z=[2.3;7.1;6.2];
```

Κατασκευάσαμε ένα διάνυσμα στήλη .

Παράδειγμα 3ο (κατασκευή διανύσματος συντεταγμένη προς συντεταγμένη)

```
>>x(1)=1;
```

```
>>x(2)=2;
```

```
>>x
```

```
x=
```

```
    1 2
```

```
>>
```

Με αυτόν τον ορισμό η matlab καταλαβαίνει το διάνυσμα ως γραμμή .

Όταν αλλάξουμε την τιμή μιας συντεταγμένης σε ένα ήδη κατασκευασμένο διάνυσμα , τότε το διάνυσμα παραμένει ή γραμμή ή στήλη σύμφωνα με την αρχική κατασκευή του για παράδειγμα πληκτρολογούμε

```
>>r=[1.7 2.3]';
>>r(2)=3.7;
>>r                και στην οθόνη εμφανίζεται
r=
    1.7000
    3.7000
>>
```

3) ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ-ΠΡΑΞΕΙΣ-ΠΙΝΑΚΕΣ

-Επαναληπτική εντολή 'for'

```
for k=1:m:n
    εντολές
end
```

Η επανάληψη με βήμα k , $1 \leq k \leq n$, $k=1+i*m$, $i=1,2,3 \dots$

Στη συνέχεια υπάρχουν κάποια παραδείγματα ορισμού διανυσμάτων με την 'for'

Παράδειγμα 1ο

```
for k=1:10          {το m εννοείται 1}
    y(k)=1;
end                {ορίσαμε διάνυσμα γραμμή y μήκους 10}
```

Παράδειγμα 2ο

```
n=21;
h=1/(n-1);
for k=1:n;
    x(k)=(k-1)*h;
end
length(x)          {enter}
21                 {εμφανίστηκε στην οθόνη το μήκος του διανύσματος}
```

Παράδειγμα 3ο

```

n=5
for k=n:-1:1
    z(k)=k;
end
z           {enter}
1 2 3 4 5   {εμφανίστηκε στην οθόνη το διάνυσμα γραμμή}
z=z'       {enter}
1
2
3
4
5           {εμφανίστηκε στην οθόνη το ανάστροφο διάνυσμα}

```

-ΠΙΝΑΚΕΣ

Όπως γνωρίζουμε κάθε διάνυσμα στήλη είναι $n \times 1$ πίνακας ενώ κάθε διάνυσμα γραμμή είναι $1 \times n$, συνεπώς μπορούμε μιλώντας γενικώς για πίνακες να συμπεριλάβουμε και τα διανύσματα.

Ορισμός πίνακα

π.χ.

```
a=[1 2 3;4 5 6;7 8 9];
```

```
a           {enter}
```

```
1 2 3
```

```
4 5 6
```

```
7 8 9
```

Πράξεις πινάκων

+ ΠΡΟΣΘΕΣΗ

- ΑΦΑΙΡΕΣΗ

*ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

^ΔΥΝΑΜΗ(π.χ. $A^2=A*A$)

‘ ΑΝΑΣΤΡΟΦΟΣ

\ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ($A \setminus B = A^{-1} * B$)

/ ΔΕΞΙΑ ΔΙΑΙΡΕΣΗ (A/B=A*B⁻¹)

Βασικές συναρτήσεις

$$C^{n \times m} \rightarrow C^{n \times m}$$

sin asin exp abs
cos asin log sqrt
tan atan

Παράδειγμα 1ο

```
x=2*pi;  
y=sin(x);  
y {enter}  
0.0000
```

Παράδειγμα 2ο

```
for k=1:5  
    z(k)=k*pi;  
end  
y=sin(z)  
z {enter}  
0.0000 0.0000 0.0000 0.0000 0.0000
```

Παράδειγμα 3ο

```
x=[ 2*pi 3*pi; 4*pi 5*pi]; {πίνακας 2 x 2 }  
cos(x) {enter}  
1.0000 -1.0000  
1.0000 -1.0000
```

ΥΠΟΠΙΝΑΚΕΣ

Έστω πίνακας A m x n διάστασης τότε ένας υποπίνακας ορίζεται ως εξής
A(k:l,o:p) όπου 1<=k<=l<=m , 1<=o<=p<=n

Παράδειγμα 1ο

```
A=[1 2 3;4 5 6;7 8 9;10 11 12]
```

```
A=1    2    3
```

```
    4    5    6
```

```
    7    8    9
```

```
   10   11   12
```

```
A(2:3,2:3)
```

```
A=5    6
```

```
    8    9
```

```
A(2:3,2:3)=[0 0;0 0];
```

```
A=1    2    3
```

```
    4    0    0
```

```
    7    0    0
```

```
   10   11   12
```

-Υπάρχουν και κάποιες άλλες συναρτήσεις πινάκων χρήσιμες στην Αρ. Γρ. Αλγ.

det ορίζουσα

size διαστάσεις

rank βαθμός

Παράδειγμα 1ο

```
A=[2 1;4 2]
```

```
A=2    1
```

```
    4    2
```

```
size(A);
```

```
rank(A)
```

```
    1
```

```
det(A)
```

```
    0.0000
```

-Η εντολή 'x=linspace(a,b,n)' ορίζει διάνυσμα διάστασης n όπου

για $1 \leq i \leq n$, $x(i) = a + (i-1) * (b-a) / (n-1)$

Παράδειγμα 1ο

```
n=21;  
x=linspace(0,1,n);  
y=sin(2*pi*x);
```

Παράδειγμα 2ο

```
n=50;  
x=linspace(-2.5,3.7,n);  
y=linspace(8.1,9,n);  
z=x+y;
```

-Δημιουργία τυχαίων πινάκων , και πινάκων μηδενικών ή μονάδων

```
rand(m,n)  τυχαίος πίνακας m x n  
rand(n)    τυχαίος πίνακας n x n  
ones(m,n)  πίνακας m x n με στοιχεία μονάδες  
zeros(m,n) πίνακας m x n με στοιχεία μηδενικά
```

Παράδειγμα 1ο

```
m=50;  
n=50;  
A=rand(m,n);  
det(A);  
A=ones(m,n);
```

```
A=A^2;
```

Παράδειγμα 2ο

```
n=25;  
h=1/(n-1);  
x=zeros(1,n);  
y=zeros(n,1);
```



```

for k=1:n
    x(k)=(k-1)*h;
    y(k)=x(k);
end

```

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Στο παραπάνω παράδειγμα με την εντολή zeros ουσιαστικά ορίζουμε την διάσταση ενός διανύσματος γραμμή και ενός διανύσματος στήλη (τα μηδενικά δεν ενδιαφέρουν αφού αντικαθίστανται), αυτή η διαδικασία είναι χρήσιμη για να έχουμε δομημένο προγραμματισμό.

-Η εντολή disp

disp('οποιαδήποτε φράση ') ή disp(μεταβλητή)

Παράδειγμα

```

n=5;
x=linspace(0,1,n);
x=x';
y=exp(x);
disp(' το x είναι ')
disp(x)

```

-Εντολές (που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή γραφικών παραστάσεων) 'axis' , 'title' , 'xlabel' , 'ylabel' , 'plot' .

Γενικά η matlab χρησιμοποιεί σύστημα αξόνων με αρχή το (0,0) και $x,y \geq 0$. Συνήθως όμως στις εφαρμογές θέλουμε να δούμε ένα ορισμένο κομμάτι του επιπέδου . Αυτό γίνεται με την εντολή 'axis'

π.χ

```
axis([-5 5 -5 5])
```

Η παραπάνω εντολή μας δίνει την δυνατότητα να μπορούμε (με κατάλληλη βεβαίως εντολή) να σχεδιάσουμε σημεία (x,y) του επιπέδου , όπου $-5 \leq x \leq 5$, $-5 \leq y \leq 5$.

Ονομασία αξόνων και γραφικών παραστάσεων

π.χ

```
title('orbits')           {ονομάζει την γραφική παράσταση}
```

xlabel('y1') {ονομάζει τον άξονα των x}

ylabel('y2') {ονομάζει τον άξονα των y}

Τα ορίσματα των πιο πάνω εντολών είναι χαρακτηρισές .

Εντολή 'plot(x,y)'

x , y είναι διανύσματα ίδιας διάστασης

η παραπάνω εντολή σχεδιάζει στο επίπεδο τα σημεία

{(x(1),y(1)) , (x(2),y(2)) , , (x(n),y(n))} όπου n=dim x=dim y .

π.χ

```
plot([1.2 1.1 2.3],[1.4 2.1 2.9])
```

Όταν θέλουμε να έχουμε περισσότερες από μία γραφικές παραστάσεις στο ίδιο σύστημα αξόνων , χρησιμοποιούμε την εντολή 'hold on' ενώ για να σταματήσουμε την διαδικασία αυτή τυπώνουμε την εντολή 'hold off' .

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

```
n=21;  
x=linspace(0,1,n);  
y=sin(2*pi*x);  
plot(x,y)  
title('The Function y=sin(2*pi*x)')  
xlabel('x radians')  
ylabel('y')
```

ΣΧΟΛΙΑ

Το παραπάνω πρόγραμμα στην πραγματικότητα κατασκευάζει πολυγωνική γραμμή

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Όπως το παράδειγμα 1 αλλά για n=200;

Το γράφημα είναι πιο λείο δεδομένου ότι ο διαμερισμός είναι πιο πυκνός

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3

```
n=40;  
x=linspace(-pi/2,pi/2,n);  
y=tan(x);
```

```

plot(x,y)
axis([-pi/2 9*pi/2 -10 10])
title('The Tangent Function')
xlabel('x')
ylabel('tan(x)')
hold on
for k=1:4
    xnew=x+k*pi;
    plot(xnew,y);
end
hold off

```

ΣΧΟΛΙΑ

Εδώ σχεδιάζουμε την $\tan(x)$ στα διαστήματα $(-κ*\pi/2, κ*\pi/2)$ για $κ=1(1)4$ στο ίδιο σύστημα κάνοντας ουσιαστικά μεταφορά κατά π της γραφικής παράστασης της $\tan(x)$ στο $(-\pi/2, \pi/2)$, αφού η συνάρτηση είναι περιοδική με περίοδο π . Η χρήση της `axis` έγινε ώστε να χωράνε στην οθόνη όλα τα διαστήματα .

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4

```

n=200;
x=linspace(0,1,n);
y1=sin(2*pi*x);
y2=cos(2*pi*x);
plot(x,y1)
title('the sin and cos function in the same plot')
xlabel('x')
ylabel('sin(x),cos(x)')
hold on
plot(x,y2)
hold off

```

-Υπάρχει η δυνατότητα να σχεδιάσουμε συναρτήσεις $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, παρατηρώντας ότι η $f(x)=A*\text{VECTOR}$, εσωτερικό γινόμενο διανυσμάτων

π.χ

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} , f(x)=2\sin(x)+3\sin(2x)+7\sin(3x)+5\sin(4x)=$$

$$=[\sin(x) \sin(2x) \sin(3x) \sin(4x)] * \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 7 \\ 5 \end{bmatrix}$$

κάνοντας διαμερισμό στο x το διάνυσμα με την μεταβλητή x μετατρέπεται σε πίνακα , παραθέτουμε ένα πρόγραμμα σχεδίασης της παραπάνω f

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 5

```
n=200;
x=linspace(-10,10,n)';
A=[sin(x) sin(2*x) sin(3*x) sin(4*x)];
y=A*[2;3;5;7];
plot(x,y)
title('f(x)=2sin(x)+3sin(2x)+7sin(3x)+5sin(4x)')
xlabel('x')
ylabel('f(x)')
```

ΣΧΟΛΙΑ

- Ο A είναι $n \times n$ πίνακας ενώ το $[2;3;5;7]$ είναι $n \times 1$ διάνυσμα , το x είναι $n \times 1$ διάνυσμα (του διαμερισμού).

-Στις επόμενες σελίδες είναι τα γραφήματα των παραδειγμάτων 1,3,4,5

-Ορισμός συναρτήσεων

π.χ

function f1=function1(t)

$$f1=t*\cos(t); \quad \{f1:\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}\}$$

function f2=function2(y)

$$f2=y(1)+y(2); \quad \{f2:\mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}\}$$

function f3=function3(y)

$$f3=[y(1)+y(2) y(2)]'; \quad \{f3:\mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, \text{ το 'ορίζει διάνυσμα στήλη}\}$$

function f4=function4(t,y)

$$f4=[t*y(2) (t+1)*y(1)]'; \quad \{f4:\mathbb{R} \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2\}$$

```
function ex6=example6(t,y)
    ex6=[-2*y(2) 2*y(1)]';
```

```
function ex7=example7(t,y)
    ex7=[4*y(1)]';
```

ΣΧΟΛΙΑ

Για τις εφαρμογές μας πρέπει να σώζουμε τις συναρτήσεις μας στο αρχείο bin (ως m.files) . Η διαδικασία που ακολουθούμε γιατί είναι η εξής:

- 1) Μπαίνουμε στη matlab .
- 2) → NEW → M.FILES → ορίζουμε συνάρτηση → SAVE AS → BIN → ετικέτα ,βάζουμε όνομα αρχείου π.χ function4.m → SAVE → [X] → είμαστε στην matlab .

ΕΠΙΛΥΣΗ ΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Έστω το γραμμικό σύστημα

$Ax=b$, A $n \times n$ πίνακας , $b=n \times 1$ διάνυσμα , $\det(A)$ διάφορο του 0 , τότε η εντολή

$$x=A \setminus b$$

υπολογίζει με την μέθοδο Gauss τη λύση του συστήματος .

Πιο ειδικά , εφαρμόζει την διάσπαση LU με μερική οδήγηση,όπου

$$PA=LU=Pb , P \text{ πίνακας μετάθεσης}$$

L κάτω τριγωνικός πίνακας με μονάδες στη διαγώνιο

U άνω τριγωνικός πίνακας

και λύνει αυτόματα τα συστήματα

$$Ly=Pb$$

$$Ux=y$$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: στη μερική οδήγηση το στοιχείο οδηγός έχει μέγιστη απόλυτη τιμή.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1) Να λυθεί το σύστημα

$$\begin{bmatrix} 2 & 1 & 7 \\ 0 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

πληκτρολογούμε

$$A = [2 \ 1 \ 7; 0 \ 1 \ 3; 1 \ 1 \ 1]$$

$$b = [1 \ 1 \ 1]'$$

$$A \setminus b$$

2) Να λυθεί το σύστημα

$$\begin{bmatrix} 0.780 & 0.563 \\ 0.913 & 0.659 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.217 \\ 0.254 \end{bmatrix}$$

Ορίζοντας κατά τα γνωστά τον πίνακα και τους σταθερούς όρους έχουμε

$$\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = A \setminus b = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}, \text{ το αποτέλεσμα είναι ακριβές παρόλο που ο πίνακας}$$

του συστήματος έχει μεγάλο δείκτη κατάστασης

3) Να λυθεί το σύστημα

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 1 & 3 & 0 \\ 5 & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.2 \\ 1.3 \\ 7.1 \end{bmatrix}$$

(η λύση είναι το διάνυσμα $\begin{bmatrix} 0.1 \\ 0.4 \\ 3.1 \end{bmatrix}$)

ΕΠΙΛΥΣΗ ΜΗ ΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ ΜΙΑΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗΣ

Έστω το πρόβλημα εύρεσης των ριζών της εξίσωσης

$$f(x)=0$$

όπου $f: R \rightarrow R$.

Η matlab παρέχει την συνάρτηση `fzero` , πιο συγκεκριμένα

$$\text{fzero}(\text{'όνομα συνάρτησης f'}, x_0)$$

όπου

'όνομα συνάρτησης f' είναι το όνομα του m-file της f
 x_0 μια τιμή κοντά στη ρίζα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1) Να υπολογιστούν οι 3 ρίζες της

$$x^3 - 6\text{atan}(x)=0 .$$

Λύση

Ορίζουμε το m-file

```
function ex88=example88(x)
    ex88=x^3-6*atan(x);
```

και το σώζουμε με το όνομα `example88.m` .

Στη συνέχεια πληκτρολογούμε

```
fzero('example88',1.5)
```

και η matlab δίνει τη ρίζα 1.8633 .

Ομοίως `fzero('example88',0.5)` δίνει τη ρίζα 0, και `fzero('example88',-1.5)` δίνει τη ρίζα -1.8633 .

2) $3x-2\sin(x)+6=0$

Λύση

Ορίζουμε

```
function ex99=example99(x)
    ex99=3*x-2*sin(x);
```

σώζουμε σαν example99.m και πληκτρολογούμε

```
fzero('example99',-2)
```

έτσι βρίσκουμε τη ρίζα -2.4335 .

$$3) 10e^{-3x} + 2e^{-2x} - 6 = 0$$

Λύση

```
function ex222=example222(x)
```

```
ex222=10*exp(-3*x)+2*exp(-2*x)-6;
```

πληκτρολογώντας fzero('example222',1) , λαμβάνουμε τη ρίζα 0.2462 .

ΣΧΟΛΙΟ

Η fzero απαιτεί η τιμή της συνάρτησης στο m-file να ορίζεται σαν διάνυσμα στήλη ,γιαυτό και υπάρχει το ' .

ΑΣΚΗΣΗ

Σχεδιάζοντας τις γραφικές παραστάσεις των παραπάνω συναρτήσεων επαληθεύστε τις τιμές των ριζών .

Λύση

(για το 1))

πληκτρολογούμε

```
n=40;
```

```
x=linspace(-2,2,n);
```

```
for k=1:40
```

```
    y(k)=example(x(k));
```

```
end
```

```
plot(x,y)
```

```
title('f(x)=x^3-6atan(x)')
```

```
xlabel('x')
```

```
ylabel('y')
```


ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ

$$dy(t)=f(t, y(t))$$

$$y(t_{\text{initial}})=y_0=\text{γνωστό}$$

$$t_{\text{initial}} \leq t \leq t_{\text{final}}$$

όπου $y: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$, δηλαδή $\dim y=n$

Η επίλυση γίνεται με χρήση της συνάρτησης ode45 ή ode23, η κλήση αυτών των συναρτήσεων γίνεται ως εξής (τα ίδια και για την ode23)

```
[t,u]=ode45('όνομα συνάρτησης',[tinitial,tfinal],yo,options);
```

όπου

'όνομα συνάρτησης' είναι το όνομα του m-file της $f=f(t,y)$

[tinitial,tfinal] είναι το διάστημα του t στο οποίο ζητάμε τη λύση

$y_0=[y(1),\dots,y(n)]$ =γνωστό

```
options=odeset('RelTol',1e-4,'AbsTol',[1e-4 1e-4 ....1e-4]);
```

με $\dim[1-e4 \dots 1-e4]=\dim y=n$

είναι προφανές ότι πρώτα θα ορίσουμε το options, που ορίζει την σχετική και απόλυτη ακρίβεια της μεθόδου.

Μπορούμε να σχεδιάσουμε το διάγραμμα φάσεων της λύσης για $\dim y=2$ με άξονα των x το $y_1(t)$ και άξονα των y το $y_2(t)$ με την εντολή

```
plot(u(:,1),u(:,2))
```

επίσης είναι δυνατό με την εντολή

```
plot(t,u(:,1))
```

να δούμε την συμπεριφορά της y_1 συντεταγμένης ως προς τον χρόνο κ.τ.λ.

ΣΧΟΛΙΑ

Χρειάζεται προσοχή στον ορισμό της $f=f(t,y)$ η οποία θα πρέπει να ορισθεί ως διάνυσμα στήλη, επίσης ακόμα και στην περίπτωση αυτόνομου συστήματος θα πρέπει η μεταβλητή t να αναγραφεί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1ο

Έστω το αυτόνομο διαφορικό σύστημα

$$dy = \begin{pmatrix} 0 & -2 \\ 2 & 0 \end{pmatrix} \cdot y$$

$$t_{\text{initial}} = -3$$

$$t_{\text{final}} = 3$$

$$y(t_{\text{initial}}) = [0.1, 0.1]$$

ορίζουμε ως m-file

```
function ex6=example6(t,y)
```

$$\text{ex6} = [-2*y(2) \ 2*y(1)];$$

με το παρακάτω βασικό πρόγραμμα 1 βρίσκουμε τη λύση και τη σχεδιάζουμε .

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1

```
options=odeset('RelTol',1e-4,'AbsTol',[1e-4 1e-4]);
```

```
axis([-3 3 -0.2 0.15])
```

```
title('solution')
```

```
xlabel('t')
```

```
ylabel('y1(t),y2(t)')
```

```
hold on
```

```
[t,u]=ode45('example6',[-3,3],[0.1,0.1],options);
```

```
plot(t,u(:,1))
```

```
plot(t,u(:,2))
```

```
hold off
```

ΣΧΟΛΙΑ

Είναι δυνατό να βρούμε με το διάγραμμα την περίοδο της λύσης .

Με το επόμενο βασικό πρόγραμμα 2 κατασκευάζουμε το διάγραμμα φάσεων για 50 τροχιές στο ίδιο διάγραμμα, το αποτέλεσμα είναι κλειστές τροχιές (περιοδικές λύσεις) δηλαδή κέντρο γύρω από το σημείο (0,0) ,

με $y(t_{\text{initial}}) = [0.1*k, 0.1*k]$, για $1 \leq k \leq 50$

```
tinitial=-1.7
```

tfinal=1.7

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2

```
options=odeset('RelTol',1e-4,'AbsTol',[1e-4 1e-4]);
axis([-5 5 -5 5])
title('orbits')
xlabel('y1')
ylabel('y2')
hold on
for k=1:50
[t,u]=ode23('example6',[-1.7,1.7],[0.1*k,0.1*k],options);
plot(u(:,1),u(:,2))
end
print {αν θέλουμε να τυπώσουμε σε εκτυπωτή}
hold off
```

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2ο

Έστω το πρόβλημα αρχικών τιμών

$$dy=t*y$$

$$t_{\text{initial}}=-3$$

$$t_{\text{final}}=3$$

$$y(t_{\text{initial}})=1 \text{ , δηλαδή dim } y=1$$

Ορίζουμε ως m-file

```
function ex21=example21(t,y)
ex21=[t*y(1) ]';
```

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3

```
options=odeset('RelTol',1e-4,'AbsTol',[1e-4 ]);
axis([-3 3 -2 2])
title('solution')
xlabel('t')
ylabel('y(t)')
hold on
[t,u]=ode45('example21',[-3,3],[1],options);
plot(t,u(:,1))
```

hold off

-Στις επόμενες σελίδες παρατίθενται τα γραφήματα των προγραμμάτων 1,2,3

ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Η ode23 και ομοίως η ode45 έχει ως ορίσματα τα εξής

‘όνομα συνάρτησης’ $\{f=f(t,y)\}$

[αρχικός χρόνος, τελικός χρόνος]

[τιμή της συνάρτησης στον αρχικό χρόνο] $\{ y(\text{tinitial}) \}$

options $\{ \text{ορίζει την σχετική και απόλυτη ακρίβεια της μεθόδου} \}$

$\{ \text{dim RelTol}=1 , \text{dim AbsTol}=\text{dim } y \}$

Στο παραπάνω παράδειγμα βρίσκουμε πολλές τροχιές και γιαυτό χρησιμοποιούμε επαναληπτική εντολή . Το αποτέλεσμα του προγράμματος σε εκτυπωτή βρίσκεται στο σχήμα 1 .

Μια παραλλαγή του προηγούμενου προγράμματος μας επιτρέπει να δούμε τις λύσεις συναρτήσει του χρόνου , για παράδειγμα μπορούμε να πληκτρολογήσουμε τα εξής

```
options=odeset('RelTol',1e-4,'AbsTol',[1e-4 1e-4]);
axis([-5 5 -5 5 -1.7 1.7])
title('solutions')
xlabel('y1')
ylabel('y2')
zlabel('t')
hold on
for k=1:50
[t,u]=ode23('example6',[-1.7,1.7],[0.1*k,0.1*k],options);
plot3(u(:,1),u(:,2),t)
end
```

ΣΧΟΛΙΑ

Η εντολή plot3 σχεδιάζει γραφικές παραστάσεις στις 3 διαστάσεις . Η εκτύπωση βρίσκεται στο σχήμα 2 .

ΩΡΑ 5Η

Στη συνέχεια θα δοθούν παραδείγματα τα οποία λύνουν κάποια προβλήματα και σχεδιάζουν τις λύσεις.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3ο

Έστω το πρόβλημα αρχικών τιμών στο R

$$y'=y*y$$

$$y(0)=c$$

τότε ως γνωστόν $y(t)=-1/(t-1/c)$.

Παρατηρούμε ότι για $t=1/c$ η λύση εκρήγνυται (απειρίζεται σε πεπερασμένο t) συνεπώς αν απαιτήσουμε t σε διάστημα περιέχον το $1/c$,θα παρατηρήσουμε το λεγόμενο blow up .

Θέτουμε $c=1$, $t_{\text{initial}}=0$, t_{final} πολύ κοντά στο 1 τότε υπάρχει πρόβλημα , η ακριβής λύση είναι $y(t)=-1/(t-1)$.

Κατά τα γνωστά ορίζουμε στα m-files

```
function ex22=example22(t,y)
```

```
ex22=[y(1)*y(1)];
```

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ4

```
options=odeset('RelTol',1e-4,'AbsTol',[1e-4]);
```

```
xlabel('t')
```

```
ylabel('y(t)')
```

```
hold on
```

```
[t,u]=ode45('example22',[0,0.9],[1],options);
```

```
plot(t,u(:,1))
```

```
hold off
```

ΣΧΟΛΙΑ

Επαναλάβετε το ίδιο πρόγραμμα για $t_{\text{final}}=0.999$ κ.λ.π τί παρατηρείτε;

Αν $t_{\text{final}}=2$ τί θα συμβεί;

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4ο

Έστω το 3 x 3 διαφορικό σύστημα

$$y' = \begin{bmatrix} y_1 * y_1 \\ y_2 * y_2 \\ y_3 * y_3 \end{bmatrix}$$

$$y(0)=[1 \ 2 \ 3]$$

$$[t_{\text{final}},t_{\text{initial}}]=[0,1/4]$$

Ορίζουμε στα m-files

```
function ex23=example23(t,y)
    ex23=[y(1)*y(1) y(2)*y(2) y(3)*y(3)]';
```

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 5

```
options=odeset('RelTol',1e-4,'AbsTol',[1e-4 1e-4 1e-4]);
xlabel('t')
ylabel('y1(t),y2(t),y3(t)')
hold on
[t,u]=ode45('example23',[0,1/4],[1,2,3],options);
plot(t,u(:,1))
plot(t,u(:,2))
plot(t,u(:,3))
hold off
```

Στη συνέχεια παρατίθενται τα γραφήματα των ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 4 ,5.